

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.323/2007/5.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Herczegné Dr. Korona Marianna Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Herczegné Dr. Korona Marianna ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, "f.a." címre)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Antal Péter ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen 7.002.379,- Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2007. április 19. napján kelt 3.G.40.053/2006/20. számú ítéletével szemben az alperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a 189.001,- (Egyszáznyolcvankilencezer-egy) Ft, valamint a 326.918,- (Háromszázhuszonhatezer-kilencszáztizennyolc) Ft részösszegek után a kamatfizetésre kötelező rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 170.000,- (Egyszázhetvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 420.100,- (Négyszázhuszezer-egyszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperes és az alperesi szövetkezet tagjai között több éve szerződéses kapcsolat állt fenn, a tagok külön-külön mezőgazdasági termékértékesítési szerződések alapján libanevelést végeztek a kft. részére. A termelők megalapították a V... Szövetkezetet, a szövetkezet cégbírósági bejegyzése

azonban elmaradt, ennél fogva a felperes és az egyes tagok között létrejött szerződések teljesítése a szövetkezet részéről nem volt lehetséges. Ezen szerződésekből a felperesnek az egyes tagokkal szemben tartozása maradt fenn. Az alperes a 2005. március 1. napján kelt létesítő okirattal alakult, cégbírósi bejegyzése 2005. május 23-án történt meg. Az említett magánszemélyek az alperesnek is tagjai, az alperes megalakulása után 2005. tavaszán az általuk adott megrendelések alapján a felperes 2005. március és április hónapban naposlibákat helyezett ki **(személy 1.neve)**, **(személy 2.neve)**, **(személy 3.neve)**, **(személy 4.neve)** és **(személy 5.neve)** tagokhoz. A későbbiekben az alperes a tagjaival történt egyeztetést követően közölte a felperessel, hogy a lényegesen nagyobb mennyiségben kihelyezett állatállományból 14.101 db liba az, amely a szövetkezet megrendelése alapján került telepítésre, erre a mennyiségre a felperessel az alperes köt szerződést. A 14.101 db naposliba ellenértékéről a felperes a számláit kiállította, az alperesnek megküldte, a befogadott számlákkal kapcsolatban a kötelezettnek semmiféle kifogása nem volt. A szerződéskötés a peres felek között elmaradt, mivel a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2005. június 21. napján kelt 2.Fpk...../12. számú végzésével elrendelte a felperes felszámolását, a szerződés aláírását az alperes megtagadta. A felperes felszólította az alperest a 14.101 db naposállat ellenértékének megfizetésére, az alperes a 2005. október 21-én kelt válaszelevelében arra hivatkozott, hogy a fennálló tartozásába beszámítja a **(személy 5.neve)** szövetkezeti tagtól engedményezéssel megszerzett követelését.

A felperes keresetében 7.002.379,- Ft és az egyes számlákban megjelölt részösszegek után az esedékességtől számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperessel termékértékesítési szerződést kötött, a szóban létrejött szerződés teljesítése részéről megtörtént, ezért a naposlibák ellenértékét az alperes köteles megtéríteni. Másodlagosan keresetét arra alapította, hogy az alperessel a naposlibák tekintetében adásvételi szerződést kötött, az állatok ellenértékét ezen a címen követelte.

Az alperes a kereset elutasítását arra figyelemmel kérte, hogy a felperessel nem került jogviszonyba, ennek ugyanis akadálya volt a cégbírósi bejegyzés hiánya. Másrészt arra hivatkozott, hogy a tényleges teljesítés az egyes magánszemélyek részére történt, ezért a naposállatok ellenértékének megfizetésére nem kötelezhető.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek megfelelően kötelezte az alperest 7.002.379,- Ft és az egyes részösszegek után a számlák esedékességétől a kifizetésig járó, a felperes által megjelölt mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Megállapította, hogy a peres felek között nem jött létre mezőgazdasági termékértékesítési szerződés, az ehhez szükséges lényeges kérdésekben (a szolgáltatás tárgya, minősége, ideje, helye, az ellenszolgáltatás mértéke, stb.) ugyanis a felek között megállapodás nem született. A felek között adásvételi jogviszony sem áll fenn, a felperes az általa hivatkozott tartalommal a szerződés létrejöttét nem tudta bizonyítani. Mivel nem érvényesül a jogcímhez kötöttség, a felperes keresetét a bíróság jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti igényként bírálta el és megállapította, hogy az ekként megalapozott. A rendelkezésre

álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti egybevetése és együttes értékelése alapján bizonyítottanak találta, hogy a perbeli 14.101 db naposliba kihelyezésére a felperes az alperestől kapott diszpozíciót. Az alperesi tartozás fennálltát igazolja a 2005. október 21-én kelt levél is, melyben az alperes beszámítással kívánta tartozását rendezni. Később álláspontját megváltoztatta, kiderült ugyanis, hogy a Cstv. 36. §-a alapján a felszámolási eljárásban beszámítani csak a hitelező tud, mégpedig olyan hitelező, aki már a felszámolási eljárás kezdő időpontjában rendelkezett ezzel a követeléssel. Azt a tényt, hogy a perbeli naposlibák az alpereshez kerültek kihelyezésre, alátámasztotta **(személy 6.neve)**, **(személy 7.neve)**, továbbá **(személy 8.neve)**, **(személy 5.neve)** és **(személy 4.neve)** vallomása. Az okirati bizonyítékok körében értékelte a bíróság **(személy 1.neve)** más peres ügyben tett előadását, melyben elismerte, a részére kihelyezett naposlibák közül 2.500 db olyan volt, amelyet úgy tekintettek, hogy azt az alperestől kapta. Nem fogadta el a bíróság azon alperesi előadás valóságát, miszerint a perbeli állatok kihelyezése kompenzációs célt szolgált, ezért ezek ellenértékét az alperesnek nem kell megfizetnie.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Továbbra is arra hivatkozott, hogy tagjainak a felperessel szemben korábban keletkezett követelései kerültek kompenzálásra akkor, amikor a felperes 14.101 db naposlibát a termelőkhöz kihelyezett. A lefolytatott bizonyítást akként értékelte, hogy az alátámasztotta azon védekezését, mely szerint valós gazdasági kapcsolat csak és kizárólag a felperesi gazdasági társaság és az alperes egyes tagjai, mint magánszemélyek között állt fenn. Utalt arra is, a jogalap nélküli gazdagodás szabályának alkalmazásához az szükséges, hogy az alperes oldalán tényleges gazdagodás legyen kimutatható, ezzel szemben ilyen gazdagodás nála nem realizálódott, a vagyoni előny ugyanis a termelőknél jelentkezhetett. Álláspontja szerint önmagában a felperesi számlák befogadása és a kifogásolás hiánya nem támasztja alá, hogy a keresetben megjelölt összeggel valóban tartozik.

A fellebbezés a per főtárgya tekintetében **alaptalan**.

Az alperes fellebbezésében továbbra is tagadta, hogy a peres felek között szerződéskötésre irányuló tárgyalások folytak, és ennek során - még a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés megkötése, a lényeges kérdésekben való megállapodás előtt - az ő megrendelése, diszpozíciója alapján történt a perbeli naposállatok termelőkhöz történő kiszállítása, telepítése. Arra hivatkozott, hogy a gazdasági kapcsolat kizárólagos jelleggel az alperes egyes tagjai (a termelők) és a felperes között jött létre. Ezt azzal magyarázta, hogy a tagoknak követelése állt fenn a felperessel szemben, és azt így - naposállatokkal - egyenlítette ki a felperes. A per során a felperes nem vitatta, hogy a korábbi időszakban valóban keletkezett tartozása a cégjegyzékbe való bejegyzés hiányában létre sem jött V... Szövetkezet alapításában közreműködő magánszemélyekkel szemben. Állította ugyanakkor, hogy a perbeli követelést az

egyes magánszemélyekkel szemben fennálló tartozása nem érinti. Ezt azzal indokolta, hogy a termelőkhöz lényegesen nagyobb mennyiségű naposállatot került kiszállításra, mellyel kapcsolatban külön-külön került meghatározásra az a mennyiség, amelyre a

termelőkkel köt szerződést, és az a létszám, amelynek telepítése az alperes megrendelése alapján történt. A felperes előbbi hivatkozásait a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztották. A megrendelések, a diszpozíció intézésében közreműködő **(személy 9.neve)**, **(személy 10.neve)**, valamint **(személy 7.neve)** tanúk vallomása megerősítette, hogy az alperes a tagjaival történt egyeztetés során kiszámította, a tagok mint magánszemélyek milyen mennyiségű naposállatot fogadtak, illetőleg mekkora az az állatlétszám, amely már az általa megrendelt mennyiség. Az alperes ezt a mennyiséget közölte a felperessel, utóbbi azt elfogadta, és a továbbiakban már senki nem vitatta, hogy ezen naposállatok ellenértékével a felperes felé az alperesnek kell elszámolnia **((személy 5.neve)** tanú vallomása 14. számú jegyzőkönyv 6. oldal, **(személy 4.neve)** vallomása 14. számú jegyzőkönyv 8. oldal). Az alperes érintett tagjai **(személy 5.neve)**, **(személy 4.neve)** és **(személy 1.neve)** is akként nyilatkoztak, hogy nagyobb részben a megrendelés saját nevükben történt, ugyanakkor négy termelőhöz 2.500 db, míg egy termelőhöz 2.700 db naposállat telepítése történt meg, oly módon, hogy erre az állatlétszámra a megrendelést az alperes adta. A számlák kifogás nélküli befogadása és a 2005. október 21-i levél tartalma megerősíti, hogy a 14.101 db naposliba ellenértékét az alperes saját tartozásként kezelte. Ilyen bizonyítékok alapján helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a perbeli 14.101 db naposállat tekintetében nem vethető fel a kompenzáció kérdése, a korábban létre sem jött szövetkezet tagjait megillető követelés beszámítására ugyanis csak a magánszemélyek jogosultak. Miután a perbeli állatok telepítése az alperes utóbb megerősített megrendelése alapján történt, a gazdagodás is nála következett be, ezért azt neki kell visszatérítenie.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperes bármely tagjától engedményezés útján megszerzett követelést nem számíthatta be jelen perben a felperessel szemben fennálló tartozásába, figyelemmel arra, hogy a felszámolási eljárást is szabályozó, többször módosított 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 38. § (3) bekezdés értelmében beszámításra csak a hitelező jogosult, az alperes azonban hitelezői igényt a felszámolásban nem érvényesített.

Mivel az alperes vitatta a kereset jogalapját, megalapozatlannak tartotta a felperes keresetét, minden számla vonatkozásában külön-külön kellett megvizsgálni, hogy a felperes bizonyította vagy sem a követelés fennálltát. A felperes a 2005. március és április hónapban kiállított 2, illetve 4 db számlájában megjelölte, hogy a fizetési határidő 2005. november 21. és december 2., illetve 2005. december 28., december 30., végül 2006. január 16. napja, ennél fogva a követelt összegek megfizetése ezeken a napokon vált esedékessé. Ezt az álláspontját a felperes később felülvizsgálta, és ugyanerre a 6 db követelésre két számlában érvényesítette a naposállatok tényleges kiszállításától járó késedelmi kamat igényét. A jelen ügyhöz egyesített G...../2006. számú iratban szereplő két kamatszámítás igazolja, hogy a kamatkövetelés valóban a perbeli 6 db számla tekintetében került kimunkálásra. Ilyen adatok birtokában eltérő felperesi nyilatkozat hiányában azt kellett megállapítani, hogy az alperes gazdagodása az állatok tényleges kiszállításakor már bekövetkezett, következésképpen a késedelmi kamatot ettől kezdődően valóban meg kell fizetnie. A felperes azonban a lejárt késedelmi kamat után újabb késedelmi

Gf.I.30.323/2007/5.szám

kamat megfizetésére nem tarthat igényt. A 6 db számlában megjelölt tőketartozás után járó késedelmi kamatot a felperes két számlában érvényesítette és a 2005. október 28.

napjáig járó késedelmi kamatot az alperestől külön követelte. A késedelmi kamat tőkésítése (lejárt késedelmi kamat után kamatos kamat felszámítása) fogalmilag kizárt. A késedelmi kamatfizetési kötelezettség ugyanis azzal veszi kezdetét, hogy a főkövetelés esedékessé vált, a kamat pedig ezután - az időtől függő növekvő mértékben - folyamatosan válik esedékessé. A késedelmi kamat esedékessége nem azonos a főkövetelés esedékességével: a tőketartozás meghatározott időpontban válhat esedékessé - ez a kamatfizetési kötelezettség kezdete - a késedelmi kamat azonban ettől kezdődően folyamatosan, naponta válik esedékessé mindaddig, amíg a kötelezett tartozását maradéktalanul ki nem egyenlíti. A késedelmi kamatot ennél fogva csak a kifizetés ténye „tőkésíti”, a kifizetést megelőzően a késedelmi kamat „időszakonkénti tőkésítésének” nincs helye. Ha a jogosult a késedelmi kamatot fizetés előtt tőkésítené, és ezután ugyancsak késedelmi kamatot követelhetne ez azt jelentené, hogy tetszőlegesen lerövidített időtartamra az idő múlásával folyamatosan esedékes és növekvő kamatot folyamatosan tőkésíthetné, így a folyamatosan kumulálódó követelése végtelen nagyságrendűekké válhatnának. Ez a magyarázata annak, hogy a felperes a már lejárt és kimunkált, korábbi időszakra vonatkozó késedelmi kamat után késedelmi kamatigényt nem érvényesíthet.

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a 189.001,- Ft, valamint a 326.918,- Ft részösszegek után a kamatfizetésre kötelező rendelkezést mellőzte, egyebekben az ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése a per főtárgya tekintetében eredménytelennek bizonyult, ezért a pereszes alperes köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárási költségét, az ügyvédi munkadíj ÁFA nélkül számított összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, valamint (5) bekezdés alapján állapította meg.

Az ítélet tábla az alperest kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték állam javára történő megfizetésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés.

Szeged, 2007. október hó 19. napján

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámosi Attila sk.
előadó bíró

Zanócsné Dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

A kiadmány hitelűl:

Kocsis Éva
tisztviselő